

R E G I O N

GŁUBCZYCKO- -KRNOWSKI

PL	REGION GŁUBCZYCKO-KRNOWSKI Historia. Turystyka. Gospodarka	3
CZ	HLUBČICKO-KRNOVSKÝ REGION Dějiny, turistika, hospodářství	9
EN	KRNOV-GŁUBCZYCE REGION History. Tourism. Economy.	15
FR	REGION DE GŁUBCZYCE-KRNOV Histoire. Tourisme. Economie.	21
DE	REGION GŁUBCZYCE-KRNOV Geschichte. Touristik. Wirtschaft	27

Niniejsza publikacja została wsparta ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Wyrażone w niej poglądy są poglądami Wydawcy publikacji i w żadnym przypadku nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej

Publikace byla vydána za podpory Evropské unie. Názory v ní vyjádřené jsou názory vydavatele a v žádném případě nemohou být ztotožňovány s oficiálním stanoviskem Evropské unie

This publication was subsidized by the European Union funds. The opinions it presents are the opinions of the editor of the publication and under no circumstances may they be identified with the official position of the European Union.

La présente publication a été cofinancée par l'Union Européenne. Les opinions y présentées ne reflètent que les opinions de l'Editeur de la publication et ne peuvent, en aucun cas, être identifiées à l'attitude officielle de l'Union Européenne

Die vorliegende Veröffentlichung wurde mitgetragen aus Fördermitteln der Europäischen Union. Die darin geäußerten Ansichten stammen vom Herausgeber und dürfen keineswegs mit einem offiziellen Standpunkt der Europäischen Union identifiziert werden

KIEROWNIK PROJEKTU | VEDOUCÍ PROJEKTU | PROJECT MANAGER | CHEF DU PROJET | PROJEKTLEITER: Jadwiga Królikowska

ZESPÓŁ REDAKCYJNY | REDAKČNÍ RADA | EDITORIAL GROUP | RÉDACTION | REDAKTIONSTEAM: Jadwiga Królikowska - Paweł Maleńczyk - Rostislav Balner - Oldřich Mičan

AUTORZY ZDJĘĆ | FOTOGRAFIE | AUTHORS OF PHOTOS | AUTEURS DE PHOTOS | AUTOREN DER BILDER: Tomasz Michalewski Agencja Fotograficzna „Arte“ (fot nr 1-4), Rostislav Balner (fot nr 5-7)

OPRACOWANIE HISTORII REGIONU GŁUBCZYCKO-KRNOWSKIEGO | ZPRACOVÁNÍ DĚJIN HLUBČICKO-KRNOVSKÉHO REGIONU | DESCRIPTION OF THE HISTORY OF GŁUBCZYCE-KRNOV REGION | ELABORATION DE L'HISTOIRE DE LA RÉGION DE GŁUBCZYCE-KRNOV | GESCHICHTSSTUDIE ÜBER DIE REGION GŁUBCZYCE-KRNOV: Katarzyna Maler

AUTORZY PRZEKŁADU TEKSTU | PŘEKLAD | AUTHORS OF TRANSLATIONS INTO | TRADUCTION | AUTOREN DER TEXTÜBERTRAGUNGEN INS

na j. czeski | do češtiny | the Czech | en tcheque | Tschechische:

Tadeusz Kuczejda - Jarosław Radiměřský - Petr Neuman, korekta: Tomáš Knopp

na j. angielski | do angličtiny | English | anglais | Englische: Krystyna Kowalów

na j. niemiecki | do němčiny | German | allemand | Deutsche: Andrzej Szypulski

na j. francuski | do francouzštiny | French | français | Französische: Aneta Raik

OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD KOMPUTEROWY, KARTOGRAFICZNE OPRACOWANIE MAP | GRAFICKÁ ÚPRAVA, POČÍTAČOVÁ SAZBA, KARTOGRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ MAP | GRAPHIC COMPOSITION, COMPUTER COMPOSITION, CARTOGRAPHIC COMPILATION OF MAPS | ELABORATION GRAPHIQUE, COMPOSITION SUR L'ORDINATEUR | GRAFISCHES LAYOUT, COMPUTERSATZ, LANDKARTENBEARBEITUNG: Grażyna Kasprzak Drukarnia Sady, Krapkowiec

WYDAWCA | VYDAVATEL | EDITOR | EDITEUR | HERAUSGEBER: Urząd Miejski w Głubczycach, ul. Niepodległości 14, 48-100 Głubczyce, tel. +48 77 485 30 21-27, fax 485 24 16, www.glubczyce.pl, www.bip.glubczyce.pl, e-mail: umig@glubczyce.pl

DRUK | TISK | PRINTED BY | IMPRESSION | DRUCK: OFFSETdruk I MEDIA Spółka z o.o. Cieszyn

Publikacja „Region głubczycko-krnowski. Historia. Turystyka. Gospodarka” powstała dzięki współpracy samorządów miast Głubczyce i Krnowa przy finansowym wsparciu programu PHARE CBC.

REGION GŁUBCZYCKO-KRNOWSKI

Region głubczycko-krnowski, obejmuje teren gminy Głubczyce (Polska) oraz teren mikroregionu krnowskiego (Republika Czeska).

Gmina Głubczyce położona jest w południowo-zachodniej części Polski. Od zachodu na długości około 43 km granica gminy Głubczyce jest jednocześnie granicą Polski z Republiką Czeską. Pod względem administracyjnym obszar gminy należy do województwa opolskiego i powiatu głubczyckiego.

Mikroregion krnowski znajduje się w północno-wschodniej części Republiki Czeskiej. Od północy na długości 86 km granica mikroregionu jest równocześnie granicą Republiki Czeskiej z Polską. Pod względem administracyjnym należy do regionu morawsko-śląskiego z centrum w Opawie.

Gmina Głubczyce obejmuje miasto Głubczyce oraz 45 wsi sołeckich. Mikroregion krnowski obejmuje 25 miejscowości (67 obwodów katastralnych).

Pod względem geograficznym gmina Głubczyce położona jest w obrębie dwóch jednostek: południowo-zachodnia część gminy znajduje się w granicach niskich Gór Opawskich, należących do Przedgórze Sudetów Wschodnich, zaś teren północno-zachodni i zachodni zlokalizowany jest na Płaskowyżu Głubczyckim należącym do Niziny Śląskiej.

Przeważająca część terytorium mikroregionu krnowskiego przynależy do Sudetów Wschodnich (makroregion Wyżyna Czeska). Jedynie część mikroregionu na jego północnym i wschodnim skraju (Osobłoha, Krnów i Úvalno) należy do Niziny Śląskiej (makroregion Nizina Środkowopolska). Północna część mikroregionu należy do Pogórza Jindřichovské, stanowiącego część Wyżyny Złotogórskiej. Niewielka część obszaru w okolicach Heřmanovic należy do masywu Grubego Jesenika.

Przez teren gminy Głubczyce przebiegają:

- droga krajowa (Nr 38) o znaczeniu regionalnym relacji Kędzierzyn-Koźle–Głubczyce–granica Polski,
- dwie drogi wojewódzkie: Nr 416 Krapkowice–Głogówek–Głubczyce–Kietrz–Racibórz i Nr 417 Laskowice–Klisino–Szonów–Szczyty–Lisiećce.

Około 20 km od centrum Głubczyc znajduje się droga krajowa relacji Pszczyna–Racibórz–Opole (nr 45), pełniąca funkcję trasy głównej ruchu przyśpieszonego. Od węzłów komunikacyjnych

autostrady A4 miasto oddalone jest o około 38 km.

Na terenie mikroregionu krnowskiego znajdują się:

- dwie drogi o znaczeniu ponadregionalnym: droga nr I/45: Bruntál–Krnov–Šternberk, umożliwiająca dojazd poprzez drogę szybkiego ruchu Ołomuniec–Brno do autostrady na Pragę oraz droga nr 57 Krnov–Úvalno–Opava.
- cztery drogi o znaczeniu regionalnym: nr II/458 Krnov–Město Albrechtice, prowadząca do przejścia granicznego Vysoká–Bartultovice–Trzebi-
na–Prudnik, nr II/457 Petrovice–Jindřichov–Osoblaha,
nr II/453 Holčovice–Město Albrechtice i nr II/459 Krnov
–Lichnov.

Przez teren gminy Głubczyce przebiega niezelektryfikowana jednotorowa linia kolejowa Raclawice Śląskie–Głubczyce–Racibórz. Obecnie jest nieczynna.

Na terenie mikroregionu krnowskiego transport kolejowy ma znaczenie lokalne. Znajdują się tu linie kolejowe nr 290 Krnov–Město Albrechtice–Głuchołazy i nr 310 Olomouc–Bruntál–Krnov. Są to linie jednotorowe i niezelektryfikowane.

Na terenie regionu głubczycko-krnowskiego znajdują się:

- dwa drogowe osobowo - towarowe przejścia graniczne z Czechami:
  - ◆ Vysoká–Bartultovice–Trzebi-
na–Prudnik (przejście peł-
notowarowe, ruch towarowy bez ograniczeń tonażu),
  - ◆ Pietrowice–Krnov - (ruch towarowy o dopuszczalnej
ładowności do 3.5 t z wyłączeniem ładunków niebez-
piecznych),
- przejście drogowo-osobowe:
  - ◆ Pomorzowiczki–Osoblaha (ruch osobowy),
- trzy przejścia małego ruchu granicznego: Lenarcice
–Linhartovy, Chomiąża–Chomyz oraz Úvalno–Branice
(ruch pieszy i rowerowy, przejścia czynne w godz. 6.00
- 22.00).

PREZENTACJA MIAST

GŁUBCZYCE

Miasto położone jest na historycznym szlaku handlowym Opole–Ołomuniec–Brno u progu Bramy Morawskiej nad rzeką Psiną, lewym dopływem Odry. Powierzchnia miasta: ok. 13 km² (4,4% terenów gminy). Liczba mieszkańców: 13 854 mieszkańców (31.12.2003 r.). Gęstość zaludnienia: 1 066 osób na 1 km².

KRNÓW

Krnów leży w kotlinie krnowskiej, w północno-wschodniej części wyżyny Niskiego Jesenika. Najwyższymi wzgórzami w mieście są Cvilínský kopec (436 m n.p.m.) i Bezručův vrch (389 m n.p.m.). Powierzchnia miasta:

44,3 km². Liczba mieszkańców: 25641 mieszkańców (30.04.2004 r.). Gęstość zaludnienia: 578 osób/km²

HISTORIA

Zanim powstały miasta Głubczyce (czes. Hlubčice, niem. Leobschütz) i Krnów (znany też jako Karniów, niem. Jägerndorf), ich okolice od VI w. zamieszkiwała ludność słowiańska. W IX w. tereny znalazły się w Państwie Wielkomorawskim, a następnie w państwie czeskim. W 990 r. książę polski Mieszko I uderzył zbrojnie na Śląsk i odebrał go Czechom. W 1038 r. książę czeski Brzetysław, wykorzystując rozkład państwa wczesnopiastowskiego, przyłączył Śląsk do Czech, po czym ponownie odebrał go Czechom Kazimierz Odnowiciel, lecz ziemia głubczycka i krnowska pozostały poza granicami Polski.

Możliwe, że już pod koniec XII w. rozpoczęła się na tym obszarze kolonizacja na prawie niemieckim. Głubczyce, po raz pierwszy wymienione w 1224 r., zostały miastem przed 1253 r. i stały się zwierzchnim trybunałem prawa. Lokacja Krnowa nastąpiła prawdopodobnie między rokiem 1240 a 1253 r. Oba miasta w II połowie XIII w. były siedzibą parafii pod patronatem zakonów rycerskich, Głubczyce joannitów, Krnów krzyżaków.

Po śmierci króla Czech Przemysła Ottokara II w 1278 r., Głubczyce i Krnów weszły w skład księstwa opawskiego. Od 1282 r. znalazły się pod panowaniem bocznej linii Przemyślidów, nieślubnych potomków króla Ottokara. Już w 1365 r. Głubczyce stały się ośrodkiem samodzielnego księstwa. W wyniku podziału księstwa opawskiego w 1377 r. takim samym stał się Krnów. W 1482 r. wymarła głubczycka linia Przemyślidów i księstwo głubczyckie znalazło się w rękach Piotra Haugwitza z Biskupic. Krnów od 1493 r. był własnością kanclerza czeskiego Jana Schellenberga, a potem jego syna, Jerzego. Piotr Haugwitz w 1503 r. zamienił księstwo głubczyckie z kanclerzem Janem Schellenbergiem na Księżno w Świdnickiem. Głubczyce wraz z okolicą stały się częścią księstwa krnowskiego. W 1506 r. księstwo krnowskie zostało odłączone od Moraw i przyłączone do Śląska. W 1523 r. Jerzy Schellenberg sprzedał księstwo Jerzemu Hohenzollernowi margrabiemu Ansbach. Pomyślny pod panowaniem Hohenzollernów rozwój gospodarczy i kulturalny regionu przerwała wojna 30-letnia (1618-1648). Jan Jerzy Hohenzollern został wygnany przez cesarza Ferdynanda II Habsburga. Księstwo przejął książę Karol von Liechtenstein. W 1740 r. król pruski Fryderyk II, wykorzystując kłopoty monarchii habsburskiej, na czele wojsk wkroczył na Śląsk. Po wygranej wojnie cały niemalże Śląsk stał się pruski. Siostrzane miasta Głubczyce i Krnów znalazły się po

dwóch stronach szlabanu granicznego. Głubczyce, choć stały się siedzibą pruskiego powiatu, nie osiągnęły już nigdy takiej rangi, jaką miały w średniowieczu, czy też w XVI w. Podobnie Krnów, który znalazł się teraz na tzw. austriackim Śląsku.

XIX w. przyniósł obu miastom szybki rozwój związany z industrializacją. W Krnowie rozwinął się głównie przemysł tekstylny. Dobrze też prosperowała fabryka organów. Głubczyce słynęły z produkcji towarów wełnianych i piwa.

Ostatni rok I wojny światowej (1918) przyniósł zmiany na mapie Europy. Nastąpił rozpad Austro-Węgier i upadek monarchii w Niemczech. Powstała Czechosłowacja.

W 1921 r. odbył się plebiscyt górnos Śląski. W powiecie głubczyckim zdecydowanie wygrali Niemcy.

W 1938 r., Hitler zażądał od Czechosłowacji Sudetów i za zgodą Francji, Wielkiej Brytanii i Włoch dokonał ich aneksji.

W marcu 1945 r. przez ziemię głubczycką przetoczył się front wschodni. 24 marca wojska radzieckie weszły do Głubczyc, a 6 maja do Krnowa. Po wojnie do Krnowa powrócili Czesi, którzy mieszkali tu przed 1938 r. Na ziemię głubczycką przybyli osadnicy z Kresów Wschodnich.

Zaostrzyły się stosunki polsko-czeskie. Czesi chcieli przyłączenia do ich państwa m. in. Głubczyc. Mnożyły się incydenty graniczne, które wygaszono w 1958 r. na mocy obustronnego układu o wytyczeniu granicy państwowej.

Kolejne napięcia nastąpiły w sierpniu 1968 r., gdy polskie jednostki w ramach Układu Warszawskiego wkroczyły do Czechosłowacji. Interwencja ta została źle przyjęta przez naród czechosłowacki i polski. Dopiero po roku 1990 nastąpiła normalizacja stosunków na pograniczu i rozpoczęły się wzajemne kontakty.

TURYSTYKA

Na terenie GŁUBCZYC warto zwiedzić gotycki kościół parafialny p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny z XIII w., zespół klasztoru franciszkanów, figury barokowe na rynku (1738 r.), mury obronne (II poł. XIII w.) Warto też zobaczyć w Opawicy kościół parafialny pw. św. Trójcy zabytek klasy „O” (1701-1706).

Na terenie mikroregionu krnowskiego na szczególną uwagę zasługują:

w KRNOWIE: kościół parafialny św. Marcina (XV w), kościół św. Ducha, kościół na Cvilinie, synagoga przy ul. Soukenickiej (1871 r.), ratusz z wieżą (1901-1903)

w MIKROREGIONIE: pałac w Linhartovem, pałac w Branticích, pałac w Slezskich Rudolticach, pałac Dívčí Hrad, ruiny zamku Fulštejn.

POZOSTAŁE ATRAKCJE TURYSTYCZNE MIKROREGIONU KRNOV: wieża widokowa Hansa Kudlicha, wieża widokowa na Ježniku, kolejka wąskotorowa Osoblaha - Třemešná ve Slezsku.

WYPOCZYNEK W REGIONIE

OBIEKTY SPORTOWE

GŁUBCZYCE: hala sportowa, stadion miejski, zespół boisk do małych gier o nawierzchni asfaltowej (3), boisko sportowe trawiaste, korty tenisowe ziemne, szkolne sale gimnastyczne (8), basen kąpielowy (ok. 500 m od dworca PKS).

GMINA GŁUBCZYCE: boiska szkolne (Bogdanowice, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Pietrowice, Zopowy), boiska sportowe do piłki nożnej Ludowych Zespołów Sportowych (Bogdanowice, Chomiąża, Debrzyce, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Nowa Wieś, Mokre, Opawice, Równe, Zawiszyce, Zopowy, Zubrzyce), sale gimnastyczne (Gołuszowice, Lisięcice, Bogdanowice, Klisino, Pietrowice), kort tenisowy (Głubczyce Sady), trasa rowerowa: Zubrzyce–Chróstno–Ciermięcice–Chomiąża–Pietrowice–Lenarcice–Opawica–Dobieszów–Gołuszowice–Gadzowice–Głubczyce–Tarnkowa–Sławoszów–Pomorzowiczki–Pomorzowice–Klisino.

KRNÓW: kryte sztuczne lodowisko, kryta pływalnia, basen, kąpielisko, stadion piłkarski, stadion lekkoatletyczny, centrum squasha, kręgielnia, centrum linowe, sztuczna ściana wspinaczkowa, fitness centrum, spinning centrum, boisko in-line, boisko do siatkówki plażowej, minigolf, lotnisko sportowe Aeroklubu Krnov

MIKROREGION KRNOWSKI: kąpieliska (Bohušov, Osoblaha, Úvalno), korty tenisowe (Bohušov, Jindřichov, Lichnov, Osoblaha, Petrovice, Slezské Rudoltice, Třemešná), boiska do siatkówki plażowej (Bohušov, Holčovice, Osoblaha, Rusín, Slezské Rudoltice), boiska piłkarskie (Bohušov, Brantice, Býkov - Láryšov, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Janov, Jindřichov, Krasov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Úvalno, Zátor), sale gimnastyczne (Janov, Jindřichov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Úvalno), fitness centrum (Heřmanovice, Holčovice), wyciągi narciarskie (Holčovice, Hošťálkovy, Liptaň, Petrovice), wypożyczalnia rowerów (Holčovice), kręgielnia (Slezské Rudoltice), ośrodek sportowy (Vysoká), trasy rowerowe: nr 55 (Úvalno - Krnów - Město Albrechtice - Holčovice - Heřmanovice - Rejvíz - Jeseník), kondycyjne trasy rowerowe Krnów - Cvilín

OBIEKTY REKREACYJNE

GMINA GŁUBCZYCE: Pietrowice - camping kategorii I
MIKROREGION KRNOWSKI: Osoblaha - ośrodek rekreacyjny z kąpieliskiem, Holčovice Spálené - wyciąg narciarski przy pensjonacie Zamo, Holčovice Spálené - ośrodek rekreacyjny Zdravý vzduch (Świeże Powietrze), Holčovice - pensjonat Lesní zátiší (Leśne zacisze), Bohušov - ośrodek rekreacyjny z naturalnym kąpieliskiem.

GOSPODARKA

Dominującą gałęzią gospodarki w gminie Głubczyce jest rolnictwo. Teren gminy charakteryzuje się wysoką bonitacją gruntów. Przeważają gleby bardzo dobre i dobre (głównie pszenno-buraczane). W strukturze upraw przeważają rośliny zbożowe oraz rośliny okopowe.

Na terenie mikroregionu krnowskiego rolnicy uprawiają pszenicę, jęczmień, buraki cukrowe i ziemniaki. Najintensywniejszymi regionami rolniczymi w mikroregionie jest wschodnia część obszaru w okolicy Osoblahy. Na polach przeważają czarnoziemy.

Dominującą branżą przemysłu w gminie Głubczyce jest przetwórstwo rolno-spożywcze. W mieście rozwija się także budownictwo, przemysł metalowy oraz przemysł farmaceutyczno-kosmetyczny. Swoją przyszłość miasto wiąże z dalszym rozwojem przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług związanych z rolnictwem.

Na terenie mikroregionu krnowskiego rozwija się głównie przemysł maszynowy i drzewny. Ważną dziedziną gospodarki mikroregionu jest także budownictwo. Tradycyjnie rozwija się tu także produkcja organów muzycznych.

Bliskość granicy z Czechami oraz istniejące na terenie regionu przejścia graniczne tworzą możliwość gospodarczej aktywizacji w strefie przyległej bezpośrednio do przejść, jak również w strefie drogi prowadzącej ruch tranzytowy (droga krajowa Nr 38). Gmina Głubczyce posiada do sprzedaży teren inwestycyjny położony w tej strefie.

Celem rozwoju regionu głubczycko-krnowskiego jest tworzenie warunków do przyciągania nowych inwestycji oraz wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw w ramach współpracy między sektorami prywatnym i publicznym. Nie mniejsze znaczenie ma rozwijanie współpracy międzynarodowej i handlu transgranicznego

Publikace Hlubčicko-krnovský region – dějiny, turistika, hospodářství vznikla díky spolupráci Hlubčic (Głubczyce) a Krnova za finanční podpory programu PHARE CBC.

HLUBČICKO-KRNOVSKÝ REGION

Hlubčicko-krnovský region zahrnuje území obce Hlubčice (Polsko) a území krnovského mikroregionu (Česká republika).

Gmina Hlubčice se nachází v jihozápadní části Polska. Od západu, v délce asi 43 km, je hranice území obce resp. gminy současně státní hranicí s Českou republikou. Z administrativního hlediska patří gmina k Opolskému vojvodství a hlubčickému okresu.

Mikroregion Krnovsko se nachází v severovýchodní části České republiky, na území Slezska, při česko-polské státní hranici. Celkově zahrnuje 25 obcí resp. 67 katastrálních území. Krnovsko sousedí na západě s nově vytvořeným okresem Jeseník, severní hranice je shodná se státní hranicí s Polskem, od jihovýchodu sousedí s okresem Opava.

Gminu Hlubčice tvoří město Hlubčice a 45 obcí.

Ze zeměpisného hlediska se Hlubčice nacházejí ve dvou zeměpisných soustavách – jihozápadní část zasahuje do Zlatohorské vrchoviny (Góry Opawskie), které jsou součástí předhůří Východních Sudet, jihozápadní část se nachází na Hlubčické plošině, která je součástí Slezské nížiny.

Co se týče Krnovského mikroregionu, téměř celé území náleží z horopisného hlediska k provincii Česká vysočina, soustavě Sudetské a podsoustavě Východní Sudety. Pouze část území na severním a východním okraji (Osoblaha, Krnov, Úvalno) je součástí soustavy Středopolská nížina a podsoustavy Slezská nížina. Jinak je severní část mikroregionu začleněna do Zlatohorské vrchoviny (podcelek Jindřichovská členitá pahorkatina). Část k.ú. Heřmanovic spadá do celku Hrubý Jeseník.

Územím ve správě Hlubčic vedou následující komunikace:

- státní silnice (č. 38) regionálního významu ve směru Kędzierzyn-Koźle–Hlubčice – polsko-česká hranice
- dvě vojvodské komunikace č. 416 Krapkowice – Głogówek–Hlubčice–Kietrz–Ratiboř (Racibórz) a č. 417 Laskowice–Klisino–Szonów–Szczyty–Lisieście

Asi 20 km od centra Hlubčic vede státní silnice ve směru Pszczyna–Ratiboř–Opole (č. 45), která plní funkci hlavní rychlostní trasy. Od nájezdu na dálnici A4 je město vzdáleno asi 38 km.

Na území krnovského mikroregionu se nachází :

- dvě komunikace o nadregionálním významu: č. I/45 Šternberk–Bruntál–Krnov–Głubczyce, tento tah umožňuje nejrychlejší spojení s dálnicí na Prahu (silnice pro motorová vozidla Olomouc–Brno). Směrem na jiho-

východ od Krnova vede I/57 Krnov–Úvalno–Opava.

- čtyři regionálně významné: II/458 Krnov–Město Albrechtice, která směřuje k hraničnímu přechodu Vysoká, Bartultovice–Trzebina, Prudnik. Silnice druhé třídy v mikroregionu doplňuje komunikace II/457 Petrovice–Jindřichov–Osoblaha, II/453 Holčovice–M. Albrechtice a II/459 Lichnov–Krnov.

Územím podléhajícím Hlubčicím vede neelektrifikovaná železniční trať Raławice Śląskie–Hlubčice–Ratiboř. V současné době je mimo provoz.

V mikroregionu Krnovsko má přeprava po železnici regionální význam, na území se nacházejí tratě č. 290 Krnov–M. Albrechtice–Glucholazy a č. 310 Olomouc–Bruntál–Krnov. Všechny tratě jsou neelektrifikované.

V hlubčicko-krnovském regionu se nacházejí následující hraniční přechody.

- Dva silniční hraniční přechody pro osobní i nákladní dopravu s Českou republikou:
  - ◆ Vysoká–Bartultovice–Trzebina–Prudnik (hraniční přechod bez omezení tonáže, přeprava zboží bez omezení),
  - ◆ Pietrowice–Krnov (přeprava zboží do přípustné hmotnosti 3,5t s výjimkou nebezpečných nákladů)
- Silniční hraniční přechod pro osobní dopravu:
  - ◆ Pomorzowiczki–Osoblaha (osobní doprava)
- Tři přechody pro malý pohraniční styk: Lenarcice–Linhartovy, Chomiaża–Chomýž a Úvalno–Branice (přechod pro pěší a cyklisty, v provozu od 6.00 - 22.00).

PREZENTACE MĚST

HLUBČICE

Město leží na historické obchodní cestě Opole – Olomouc – Brno na prahu Moravské brány u řeky Psina, levobřežního přítoku Odry. Rozloha města – cca 13 km² (4,4 % plochy celé územní jednotky), počet obyvatel – 13 854 obyvatel (k 31.12.2003), hustota osídlení – 1 066 osob na 1 km².

KRNOV

Město Krnov se rozkládá v Krnovské kotlině, v severovýchodní části vrchoviny Nízkého Jeseníku, která v okolí města přechází do Slezské nížiny. Střed města leží v nadmořské výšce 316 m n. m.. Nejvyššími vrcholy města jsou Cvilínský kopec (436 m n. m.) a Bezručův vrch (389 m n. m.). Rozloha města je 44, 3 km², počet obyvatel: 25 641 obyvatel (k 30.04. 2004.), hustota osídlení – 578 osob na 1 km².

HISTORIE

Před vznikem města Hlubčice (Glubczyce, něm. Leobschütz)

a Krnova (polsky také Karniów, něm. Jägerndorf) bylo jeho okolí od 6. století obýváno slovanskými kmeny. V 9. století byla oblast součástí Velkomoravské říše a poté Koruny české. V roce 990 polský kníže Měšek I. provedl vojenský vpád do Slezska a toto území Čechům odebral. V roce 1038 český kníže Břetislav využil rozpadu raného piastovského státu a připojil Slezsko k Čechám. Území pak získal zpět Kazimír Obnovitel, území Hlubčicka a Krnovska však zůstalo mimo polské území.

Je možné, že již ke konci 12. století zde začala kolonizace podle německého práva. Hlubčice, poprvé uváděné v roce 1224, se městem staly před rokem 1253, a to s právem vrchního soudního tribunálu. K založení Krnova došlo pravděpodobně mezi lety 1240 a 1253. Obě města byla v 2. polovině 13. století sídlem farností pod patronátem rytířských řádů – Hlubčice náležely johanitům, Krnov řádu německých rytířů.

Po smrti českého krále Přemysla Otakara II. v roce 1278 se Hlubčice a Krnov staly součástí opavského knížectví. Od roku 1282 se ocitly pod nadvládou boční linie Přemyslovců, nemanželských potomků krále Otakara. Již v roce 1365 se Hlubčice staly střediskem samostatného knížectví. Po rozdělení opavského knížectví v roce 1377 se jím stal i Krnov. V roce 1482 vymřela hlubčická linie Přemyslovců a hlubčické knížectví se ocitlo v rukou Petra Haugvice z Biskupic. Krnov byl od roku 1493 majetkem českého kancléře Jana Šelenberka a potom jeho syna Jiřího. Petr Haugvic v roce 1503 hlubčické knížectví vyměnil s kancléřem Janem Šelenberkem za obec Księżno (Kněžno) kolem Svidnice. Hlubčice se s okolím staly součástí krnovského knížectví. V roce 1506 bylo krnovské knížectví odtrženo od Moravy a připojeno ke Slezsku. V roce 1523 Jiří Šelenberk prodal knížectví Jiřímu Hohenzollernovi, markrabímu z Ansbachu. Hospodářský a kulturní rozvoj za panování Hohenzollernů přerušila třicetiletá válka (1618-1648). Jan Jiří Hohenzollern byl vyhnán císařem Ferdinandem II. Habsburkem. Knížectví převzal kníže Karel Lichtenštejn. V roce 1740 pruský král Fridrich II. využil potíže habsburské monarchie a se svými vojsky vstoupil do Slezska. Po vítězné válce se téměř celé Slezsko ocitlo v pruských rukou. Sesterská města Hlubčice a Krnov se ocitly na opačných stranách hranice. Hlubčice, ačkoli se staly sídlem pruského okresu, již nikdy nedosáhly svého dřívějšího významu, který měly ve středověku a v 16. století, stejně jako Krnov, který se nyní ocitl na území rakouského Slezska.

19. století přineslo oběma městům rychlý rozvoj v důsledku industrializace. V Krnově se rozvinul především textilní průmysl. Dobře prosperovala též továrna na výrobu varhan. Hlubčice se proslavily výrobou vlněných výrobků a piva.

V posledním roce 1. světové války (1918) došlo ke změnám na mapě Evropy. Rozpadla se rakousko-uherská monarchie a upadla monarchie v Německu - vzniklo samostatné Československo.

V roce 1921 se konal hornoslezský plebiscit. V hlubčickém okrese jednoznačně vyhráli Němci.

V roce 1938 Hitler žádal po Československé republice vydání příhraničních Sudet, přičemž se souhlasem Francie, Velké Británie a Itálie došlo nakonec k jejich obsazení.

V březnu 1945 prošla Hlubčickem východní fronta. 24. března Sovětská armáda vstoupila do Hlubčic a 6. května do Krnova. Po válce se do Krnova vrátili Češi, kteří tady bydleli před rokem 1938. Do hlubčické oblasti se stěhovali vysídlenci od polských východních hranic.

Polsko-české vztahy se zhoršily. Z české strany zaznívaly požadavky na připojení mj. Hlubčic. Množily se pohraniční incidenty, které byly utišeny v roce 1958 oboustrannou dohodou o vytýčení státní hranice.

K dalšímu napětí došlo v roce 1968, kdy polské vojenské oddíly v rámci Varšavské smlouvy překročily československou hranici. Tato intervence byla špatně vnímána českým i polským národem. Teprve v roce 1990 došlo k normalizaci vztahů v pohraničí a začaly první vzájemné kontakty.

TURISTIKA

V HLUBČICÍCH lze doporučit návštěvu gotického farního kostela Narození Panny Marie z 13. století, františkánského kláštera, barokní sochy na náměstí (1738) nebo městských hradeb z 2. poloviny 13. stol. Doporučujeme také shlédnout farní kostel sv. Trojice v Opavici (Opawica), pocházející z let 1701-1706).

Na území krnovského mikroregionu si zvláštní pozornost zaslouží několik pamětihodností.

V KRNOVĚ je to například farní kostel Sv. Martina, koncertní síň Sv. Ducha (bývalý kostel s přilehlým špitálem), poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné na Cvilíně, synagoga na Soukenické ulici (z roku 1871) nebo městská radnice (postavená v letech 1901-1903).

V OKOLÍ KRNOVA pak rozhodně stojí za shlédnutí zámek Linhartovy, zámek v Branticích, zámek Slezské Rudoltice, zámek Dívčí Hrad nebo zřícenina hradu Fulštejn u obce Bohušov.

MEZI DALŠÍ ZAJÍMAVOSTI MIKROREGIONU KRNOVSKO patří rozhledna Hanse Kudliča v Úvalně, rozhledna na Ježníku nebo úzkorozchodná železniční trať Osoblaha - Třemešná ve Slezsku.

MOŽNOSTI REKREACE V REGIONU.

SPORTOVNÍ OBJEKTY

MĚSTO HLUBČICE: sportovní hala, městský stadion, tři hřiště pro míčové hry s asfaltovým povrchem, travnaté sportovní hřiště, tenisové kurty, školní tělocvičny (8), městské koupaliště (500 m od nádraží PKS).

OKOLÍ HLUBČIC: školní hřiště (Bogdanowice, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Pietrowice, Zopowy), fotbalová hřiště (Bogdanowice, Chomiąza, Debrzyce, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Nowa Wieś, Mokre, Opawice, Równe, Zawiszyce, Zopowy, Zubrzyce), tělocvičny (Gołuszowice, Lisięcice, Bogdanowice, Klisino, Pietrowice), tenisové kurty (Hlubčice Sady), cyklotrasa: Zubrzyce–Chróstno–Ciermiecice–Chomiąza–Pietrowice–Lenarcice–Opawica–Dobieszów–Gołuszowice–Gadzowice–Głubczyce–Tarnkowa–Sławoszów–Pomorzowiczki–Pomorzowice–Klisino.

KRNOV - krytý zimní stadion, krytý plavecký bazén, koupaliště, fotbalová hřiště, atletický stadion, squashové centrum, bowling, lanové centrum, umělá horolezecká stěna, sportovní letiště, fitnesscentra, spinning centrum, in-line hřiště, tělocvičny, hřiště pro beach volejbal, hřiště pro minigolf, sportovní letiště Aeroklubu Krnov, kondiční cyklotrasy na Cvilíně.

MIKROREGION KRNOVSKO: koupaliště (Bohušov, Osoblaha, Úvalno, Město Albrechtice), tenisové kurty (Bohušov, Jindřichov, Lichnov, Osoblaha, Petrovice, Slezské Rudoltice, Třemešná), volejbalová hřiště (Bohušov, Holčovice, Osoblaha, Rusín, Slezské Rudoltice), fotbalová hřiště (Bohušov, Brantice, Býkov - Láryšov, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Janov, Jindřichov, Krasov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Úvalno, Zátor), tělocvičny (Janov, Jindřichov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Úvalno), fitness centra (Heřmanovice, Holčovice), lyžařské vleky (Holčovice, Hošťálkovy, Liptaň, Petrovice), půjčovny kol (Holčovice), kuželna (Slezské Rudoltice), sportovní středisko (Vysoká), cyklotrasy - trasa č. 55 (Úvalno - Krnov - Město Albrechtice - Holčovice - Heřmanovice - Rejvíz - Jeseník), kondiční cyklotrasy Krnov - Cvilín.

REKREAČNÍ OBJEKTY

GMINA HLUBČICE:

Pietrowice – kemp I. kategorie

MIKROREGION KRNOVSKO

Osoblaha - rekreační areál s koupalištěm, Holčovice Spálené - lyžařský vlek u penzionu Zamo, Holčovice Spálené - rekreační středisko Zdravý vzduch, Holčovice - penzion Lesní zátiší, Bohušov - rekreační areál s přírodním koupalištěm.

HOSPODÁŘSTVÍ

Dominujícím průmyslovým odvětvím v Hlubčicích je zemědělství. Pozemky v katastru obce jsou typické svou vysokou bonitou půdy. Převažují velmi dobré a dobré půdy (obilniny, cukrová řepa). Pěstují se zde především obilniny a okopaniny.

Na území mikroregionu Krnovsko je z hlediska rostlinné výroby nejvíce zastoupeno pěstování pšenice, ječmene, cukrovky, řepky a brambor. Nejproduktivnější a zemědělsky nejintenzivnější oblastí mikroregionu Krnovsko je východní oblast Osoblažského výběžku.

Dominujícím zemědělským odvětvím v Hlubčicích je zpracování zemědělských plodin a potravinářská výroba. Ve městě se rozvíjí také stavební činnost, kovoobrábění, farmaceutický a kosmetický průmysl. Svou budoucnost spojuje město s dalším rozvojem zpracování zemědělských a potravinářských produktů a služeb spojených se zemědělstvím.

V mikroregionu Krnovsko má velký význam zejména průmysl strojírenský a dřevozpracující. Významným odvětvím mikroregionu je rovněž stavebnictví. Tradiční je i výroba hudebních nástrojů (varhany, kytary).

Poloha obce v blízkosti polsko-české hranice a dva stávající hraniční přechody jsou příležitostí k podpoře podnikání v oblasti kolem hraničních přechodů a v oblasti navazující na tranzitní komunikaci (státní silnice číslo 38). Gmina Hlubčice může v této zóně nabídnout k prodeji pozemky pro investice.

Podle strategického plánu rozvoje hlubčicko-krnovského regionu je hlavním cílem vytvářet podmínky pro nové investice. Dalším úkolem v oblasti ekonomiky a podnikání je podpora rozvoje malých a středních podniků v rámci úzké spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. V neposlední řadě je zde také zájem rozvíjet zahraniční obchod a přeshraniční ekonomickou spolupráci.

INTRODUCTION

The publication “Krnov-Głubczyce Region. History. Tourism. Economy “ has come out as an effect of the cooperation between the town governments of Głubczyce and Krnov and the financial assistance from the PHARE CBC program.

THE GŁUBCZYCE – KRNOV REGION

The Głubczyce – Krnov region includes **the area of the Głubczyce municipality** (in Poland) and the area of the Krnov microregion (in the Czech Republic).

The Głubczyce municipality is located in the southwestern part of Poland. 43 kilometers of its western border is at the same time the border between Poland and the Czech Republic. By administration, the municipality's territory belongs to the Opole Province and the Głubczyce administrative district.

The Krnov microregion is located in the northeastern part of the Czech Republic. 86 kilometers of its northern border is, simultaneously, the border between the Czech Republic and Poland. By administration, it belongs to the Moravia – Silesia Region with its center in Opava.

The Głubczyce municipality covers the town of Głubczyce and 45 villages. The Krnov Microregion includes 25 localities (67 cadastral districts).

The Głubczyce municipality is located within 2 geographical units: its south-western part is located within the bounds of the lower part of the Opava Mountains, which are a part of the Foreland of the Sudeten Mountains, and the north-western and western part is located on the Głubczyce Plateau in the Silesian Lowland.

Most of the Krnov Microregion territory lies in the Eastern Sudetes (the Czech Upland). Only a part of the microregion in its northern and eastern outskirts (Osobłoha, Krnów and Uvalno) belongs to the Silesia Lowland (Polish Central Lowland microregion). The northern part of the microregion belongs to the Jindřichovské Foothills, which is a part of the Zlate Hory Upland. A small part of the territory near Heřmanovice belongs to the massif of Hruby Jeseník.

The road network of the Głubczyce municipality includes:

- state road (No. 38) of regional status, going through Kędzierzyn-Koźle–Głubczyce–the state border,
- two provincial status roads: Road 46 Krapkowice–Głogówek–Głubczyce–Kietrz–Racibórz and Road 417 Laskowice–Klisino–Szonów–Szczyty–Lisieście.

About 20 kilometers from the Głubczyce center there is a state road from Pszczyna to Racibórz and Opole (no. 45), which is an express road. The town lies 38 kilometers from the communication junctions of the A-4 highway.

The road network of the Krnov microregion includes:

- two roads of supra-regional status: no. I/45: Bruntál–Krnov–Šternberk, allowing access to the express road Olomouc–Brno to the highway to Prague, and the road no. 57 Krnov–Úvalno–Opava.
- Four roads of regional status: no. I/458 Krnov–Město Albrechtice, going to the border crossing Vysoká–Bartultovice–Trzebina–Prudník, no. II/457 Petrovice–Jindřichov–Osoblaha, no. II/453 Holčovice–Město Albrechtice and no. II/459 Krnov–Lichnov.

The Głubczyce municipality also has an unelectrified single-track railway going through the towns of Raclawice Śląskie, Głubczyce and Racibórz. However, it is not in use nowadays.

Transport by rail is of local significance in the Krnov microregion. It includes the railroad no. 290 Krnov – Město Albrechtice – Głuchołazy and no. 310 Olomouc – Bruntál – Krnov. These two are one-track, unelectrified railroads.

In the Głubczyce-Krnov region there are:

- Two border crossings with the Czech Republic, for pedestrians and motor vehicles:
  - ◆ Vysoká–Bartultovice–Trzebina–Prudník (freight crossing, no tonnage limitation),
  - ◆ Pietrowice–Krnov - (freight crossing for tonnage up to 3.5 metric tons, with the exception of hazardous cargo),
- Pedestrian and motor vehicle crossing:
  - ◆ Pomorzowiczki–Osoblaha (pedestrian),
- Three crossings for small border traffic: Lenarcice–Linhartovy, Chomiąza–Chomyz and Úvalno–Branice (for pedestrians and cyclists, the crossing is open between 6 a.m. and 10 p.m.).

PRESENTATION OF TOWNS

GŁUBCZYCE

The town is situated on the historical trade route joining Opole, Olomouc and Brno, at the foot of the Moravian Gate on the Psina river, the left tributary of Odra. The town area covers c.a. 13 square kilometers (4,4% of the municipality area). Population: 13 854 inhabitants (on December 31, 2003). Population density: 1 066 people per one square kilometer.

KRNOV

Krnov is situated in the Krnov Basin, in the north-eastern part of the lower Jeseniky Mountains, that turns into the Silesia Lowland near the town. The town center is 316 meters over the sea level. The highest hills in the town are Cvilínský Kopec (436 m above the sea level) and Bezručův Vrch (389 m above the sea level). The town area is 44,3 square kilometers. Population: 25641 (April 30, 2004). Population density: 578 people per one square kilometer.

Before the founding of the towns of Głubczyce (Czech name. Hlubčice, German name Leobschütz) and Krnov (also called Karniow, Czech name Krnov, German name Jägerndorf), their neighborhood had been inhabited by Slavonic people. In the 9th century the territory became a part of the Great Moravian Country and then in the Czech country. In 990, a Polish prince Mieszko I attacked Silesia and took it over from the Czechs. In 1038 a Czech duke Brzetysław took advantage of the disintegration of the early Piast country and annexed Silesia to the Czech country. The Polish king Kazimierz Odnowiciel then regained Silesia, but the lands of Głubczyce and Krnov were beyond Poland

It is possible that at the end of the 12th c. German type town settlement began in that region. Głubczyce, first mentioned in 1224, became a town before 1253 and they became a supreme tribunal of town law. The foundation of Krnov probably took place between 1240 and 1253. In the 2nd half of the 13th c both towns were seats of parishes under the patronage of knights' orders. Głubczyce was the residence of Knights of St. John of Jerusalem and Krnov was the residence of the Teutonic Knights.

After the death of King Przemysław Ottokar II in 1278, Głubczyce and Krnov became a part of the Opava Duchy. From 1282 the towns were ruled by the collateral branch of the Przemysławid family, illegitimate ancestors of king Ottokar. In 1365 Głubczyce became a center of an independent duchy. Krnov gained the same function as a result of division of the Opava Duchy in 1377. In 1482 the last member of the Przemysławid family died and Głubczyce Duchy went into the hands of Piotr Haugwitz from Biskupice. From 1493 Krnov was the property of a Czech chancellor Jan Schellenberg, and then belonged to his son Jerzy. In 1503 Piotr Haugwitz exchanged the Głubczyce Duchy with Jan Schellenberg for a duchy in the region of Świdnica. Głubczyce with its neighborhood became a part of the Krnov Duchy. In 1506 the Krnov Duchy was disconnected from Moravia and annexed to Silesia. In 1523 Jerzy Schellenberg sold the Krnov Duchy with Głubczyce to margrave Jerzy Hohenzollern from Ansbach. The economic and cultural development of the Krnov Duchy was interrupted by the Thirty Years' War (1618-1648). The Emperor Ferdinand II Habsburg expelled Jan Jerzy Hohenzollern from the territory. The Duchy was taken over by Karol von Liechtenstein. Taking advantage of the problems of the Habsburg monarchy, Prussian king Frederic II entered Silesia with his army. After the war almost the whole Silesia was Prussian. A border separated the twin towns of Głubczyce and Krnov. Although the town of Głubczyce became the seat of the Prussian district it never regained the prestige it used to enjoy in the Middle Ages or in the 16th century. Krnov was in a similar situation

in the so-called Austrian Silesia.

In the 19th century, Głubczyce and Krnov underwent a quick process of industrialization. Textile industry developed in Krnov. An organ factory was also functioning well. Głubczyce was famous for woolen products and beer.

The last year of the World War I (1918) brought changes on the map of Europe. The country of Czechoslovakia was created after the disintegration of the Austrian-Hungarian country and the fall of the monarchy in Germany.

In 1921 the Upper Silesia plebiscite took place. Germans decidedly won in the Głubczyce district.

In 1938 Hitler demanded the Sudetes from Czechoslovakia and he annexed the territory after Italy, France and England agreed.

The eastern front approached Głubczyce district in March 1945. On March 24 Russian soldiers entered Głubczyce, and on May 6 they entered Krnov. The Czechs, who had lived here till 1938, were able to return. Also settlers from eastern borderland came to live in Głubczyce.

There were tensions in the Polish-Czech relationships. The government of Czechoslovakia claimed their right to Głubczyce. There were multiple border conflicts that were settled in 1958 after the treaty on the state borders was signed.

Other tensions took place in August 1968 when Polish army units entered Czechoslovakia within the framework of intervention by the Warsaw Pact army. This intervention was unfavorably accepted not only by the people of Czechoslovakia but also by the Poles. Only after 1990 there was a normalization of the relationship and mutual contacts were established.

TOURISM

The places worth seeing in GŁUBCZYCE are a Gothic parish church under the invocation of the Birth of St. Mary, the Franciscan monastery complex, Baroque figures in the main square (1738), defense walls (2nd half of the 13th c.). Another interesting place is parish Trinity Church, monument of "0" category (1701-1706).

The most interesting places in the Krnov region are:

In KRNOV: parish church of St. Martin (15th c.), Holy Spirit Church, Church in Cvilin, Synagogue at Soukenicka Str. (1871), Town Hall with tower (1901-1903)

In KRNOV MICROREGION : palace in Linhartov, palace in Branticích, palace in Slezske Rudoltice, palace Dívčí Hrad, ruins of the Fulštejn castle.

OTHER TOURIST ATTRACTIONS OF THE KRNOV MICROREGION: Hans Kudlich's view tower, view tower on Ježník, single-track railway Osoblaha - Třemešná ve Slezsku

SPORTS FACILITIES

GLUBCZYCE: sports hall, stadium, group of game fields with asphalt surface (3), grass sports field, tennis courts, school gymnasiums (8), outdoor swimming pool complex (c.a. 500 m from the PKS bus station).

GLUBCZYCE MUNICIPALITY: school sports fields (Bogdanowice, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Pietrowice, Zopowy), Ludowe Zespoły Sportowe football fields (Bogdanowice, Chomiąża, Debrzyce, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Nowa Wieś, Mokre, Opawice, Równe, Zawiszyce, Zopowy, Zubrzyce), gymnasiums (Gołuszowice, Lisięcice, Bogdanowice, Klisino, Pietrowice), tennis court (Głubczyce Sady), bicycle route: Zubrzyce–Chróstno–Ciermieńce–Chomiąża–Pietrowice–Lenarcice–Opawica–Dobieszów–Gołuszowice–Gadzowice–Głubczyce–Tarnkowa–Sławoszów–Pomorzowiczki–Pomorzowice–Klisino.

KRNOV: indoor artificial ice-rink, indoor swimming pool, outdoor swimming pool, football stadium, athletic stadium, squash center, bowling alley, rope center, artificial climbing wall, fitness center, spinning center, in-line field, beach volleyball field, minigolf, sports airport of Aeroclub Krnov

KRNOV MICROREGION: outdoor swimming pools (Bohušov, Osoblaha, Úvalno), tennis courts (Bohušov, Jindřichov, Lichnov, Osoblaha, Petrovice, Slezské Rudoltice, Třemešná), beach volleyball fields (Bohušov, Holčovice, Osoblaha, Rusín, Slezské Rudoltice), football fields (Bohušov, Brantice, Býkov - Láryšov, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Janov, Jindřichov, Krasov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Úvalno, Zátor), gymnasiums (Janov, Jindřichov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Úvalno), fitness centers (Heřmanovice, Holčovice), ski-lifts (Holčovice, Hošťálkovy, Liptaň, Petrovice), bike rental places (Holčovice), bowling alley (Slezské Rudoltice), sports center (Vysoká), bike routes no. 55 (Úvalno - Krnov - Město Albrechtice - Holčovice - Heřmanovice - Rejvíz - Jeseník), training bike routes Krnov - Cvilín

RECREATION CENTERS

GLUBCZYCE MUNICIPALITY: Pietrowice – camping site of the 1st category

KRNOV MICROREGION: Osoblaha – recreation center with a swimming pool, Holčovice Spálené – ski lift near the Zamo boarding house, Holčovice Spálené - Zdravý vzduch (Fresh Air) Recreation Center, Holčovice - Lesní zátiší (Forest Shelter) boarding house, Bohušov – recreation center with a natural swimming pool.

Agriculture is a predominant branch of industry in Głubczyce municipality. The area of the municipality is characterized by high land capability taxation. The major part of the soils are very rich or rich (mainly used for the cultivation of wheat and red beets). Grains and root crops prevail in the cultivation structure.

On the area of the Krnov microregion farmers grow wheat, barley, sugar beets and potatoes. The eastern part of the microregion, situated along Osoblaha, is the area of the most intensive cultivation. Black earth is the dominating soil type.

The predominant branch of industry in the Głubczyce municipality is agriculture and food production. Other developing branches are also building industry, metal industry and pharmaceutical and cosmetic industry. The town associates its future with further development of agricultural and food production and services connected with agriculture.

Engineering industry and wood industry are the fastest developing branches in the Krnov microregion. An important part of economy in the microregion is building industry. The region's tradition - organ production is also developing.

The proximity of the Czech border and border crossings give the possibility of economic activation in the zone directly adhering to the crossings and in the zone of transit roads (state road no. 38). The Głubczyce municipality has an investment area for sale in this zone.

The aim of the Głubczyce-Krnov region's development is to create conditions that would attract new investments. Another aim is the support for small and medium companies in the framework of cooperation between public and private sectors. Of no lesser importance is development of international cooperation and border trade.

La publication «Région de Głubczyce-Krnov. Histoire. Tourisme. Economie» a pu paraître grâce à la coopération des autorités locales des villes: Głubczyce et Krnov et au soutien financier dans le cadre du programme PHARE CBC.

LA RÉGION DE GŁUBCZYCCE-KRNOV

La région de Głubczyce-Krnov s'étend sur le territoire de la commune de Głubczyce (Pologne) et celui de la microrégion de Krnov (République Tchèque).

La commune de Głubczyce se situe dans la partie sud-ouest de la Pologne. A l'ouest sur 43 kilomètres carrés, la frontière de la commune de Głubczyce constitue une frontière naturelle entre la Pologne et la République Tchèque. Administrativement parlant, le territoire de la commune appartient à la voïvodie d'Opole et au powiat de Głubczyce.

La microrégion de Krnov s'étend au nord-est de la République Tchèque. Au nord sur 86 km, la frontière de la microrégion constitue une frontière naturelle entre la République Tchèque et la Pologne. Administrativement parlant, elle fait partie de la région de Moravie – Silésie avec la ville d'Opava au centre.

La commune de Głubczyce comprend la ville de Głubczyce et 45 villages. La microrégion de Krnov compte 25 villages (67 districts cadastraux).

La commune de Głubczyce se situe dans les deux zones: le sud-ouest dans les monts d'Opawa, appartenant aux Sudètes orientales, par contre, le côté nord-ouest et l'ouest sont localisés au plateau de Głubczyce appartenant à la plaine de la Silésie.

Une grande partie du territoire de la microrégion de Krnov appartient aux Sudètes orientales (macrorégion haut-plateau tchèque). Seulement une partie de la microrégion, celle du nord-est (Osobloha, Krnov et Uvalno) appartient à la plaine de la Silésie (macrorégion la plaine de la Pologne centrale). Le nord de la microrégion fait partie du plateau Jindřichovské, constituant une partie du plateau de Złotogóra. Une toute petite partie dans les environs de Heřmanovice appartient au massif de Jeseník Gruby (Jeseník le Gros).

Sur le territoire de la commune de Głubczyce passent:

- route nationale (No 38) d'une importance régionale qui relie Kędzierzyn-Koźle–Głubczyce–frontière de la Pologne,
- deux routes départementales: No 416 Krapkowice–Głogówek–Głubczyce–Kietrz–Racibórz et No 417 Laskowice–Klisino–Szonów–Szczyty–Lisiecice.

A une vingtaine de kilomètres du centre de Głubczyce passe une route nationale reliant Pszczyna à Racibórz et à Opole (no 45), c'est une route à circulation rapide. La ville

est éloignée à 38 km environ de noeuds de communication de l'Autoroute A4.

Sur le territoire de la microrégion de Krnov passent:

- deux routes d'une importance qui dépasse le cadre régional: route no I/45: Bruntál–Krnov–Šternberk qui sert d'accès par la route à circulation rapide Ołomuniec–Brno jusqu'à l'autoroute vers Prague et la route no 57 Krnów–Úvalno–Opava.
- quatre routes d'une importance régionale: no II/458 Krnów–Město Albrechtice, aboutissant au passage de la frontière Vysoká–Bartultovice–Trzebina–Prudnik, no II/457 Petrovice–Jindřichov–Osoblaha, no II/453 Holčovice–Město Albrechtice et no II/459 Krnov–Lichnov.

Sur le territoire de la commune de Głubczyce passe une ligne ferrée non électrifiée à une seule voie, de la relation Raclawice Śląskie - Głubczyce - Racibórz. Actuellement elle n'est pas en service.

Sur le territoire de la microrégion de Krnov le transport ferroviaire est d'une importance locale. Il y a des lignes de chemin de fer no 290 Krnov–Město Albrechtice–Gluchołazy et no 310 Olomouc–Bruntál–Krnov. Ce sont les lignes à une seule voie, elles ne sont pas électrifiées.

Sur le territoire de la région de Głubczyce se trouvent:

- deux passages routiers de la frontière avec la Bohême - pour voyageurs et marchandises:
- ◆ Vysoká–Bartultovice–Trzebina–Prudnik (passage pour toutes sortes de marchandises, trafic sans limites du tonnage),
- ◆ Pietrowice–Krnów - (trafic de marchandises du tonnage autorisé à 3.5 t à l'exception de chargements dangereux),
- passage routier pour voyageurs:
- ◆ Pomorzowiczki – Osoblaha (trafic des voyageurs),
- trois passages du trafic frontalier: Lenarcice – Linhartovy, Chomiąža–Chomyz et Úvalno–Branice (trafic de piétons et vélos, passages ouverts entre 6.00 et 22.00).

PRÉSENTATION DES VILLES

GŁUBCZYCE

La ville est située sur une voie historique commerciale Opole–Ołomuniec–Brno à l'entrée de la Porte de Moravie sur le fleuve Psina, l'affluent gauche de l'Oder. Sa superficie est de 13 km² environ (4,4% du territoire de la commune) pour une population de 13 854 d'habitants (au 31.12.2003). Densité de population: 1066 habitants/ 1 km².

KRNOV

Krnov est située dans la vallée de Krnov, dans la partie nord-est du plateau de Jeseník dans sa partie basse, lequel dans les environs de la ville rejoint la plaine de la Silésie. Le centre ville est à l'altitude de 316 mètres au-dessus de la

mer. De plus hautes collines en ville sont Cvilínský kopec (436 m au dessus de la mer.) et Bezručův vrch (389 au dessus de la mer). La superficie de la ville est de 44,3 km² pour une population de 25641 habitants (au 30.04.2004). Densité de population: 578 habitants/km²

HISTOIRE

Bien avant la fondation des villes Głubczyce (tch. Hlubčice, allem. Leobschütz) et Krnov (appelée aussi Karniów, allem. Jägerndorf), leurs environs depuis le VIème siècle, étaient habités par des slaves. Au IXème siècle ces terrains faisaient partie de la Grande Moravie, et ensuite de la Bohême. En 990 le prince polonais Mieszko I engage la guerre avec la Silésie et s'en empare par la suite. En 1038 le prince tchèque Brzetysław, profite du déclin de la dynastie des Piast, et adjoint la Silésie à la Bohême, puis après Casimir Rénovateur la reprend de nouveau, mais les terrains de Głubczyce et de Krnov restent en dehors de la frontière de la Pologne.

Il se peut que déjà vers la fin du XIIème siècle la colonisation de droit allemand ait commencé sur ce territoire. Głubczyce, mentionnée pour la première fois en 1224, devient la ville et le tribunal supérieur de droit municipal avant 1253. L'acte de localisation de Krnov a été probablement donné entre les années 1240 et 1253. Les deux villes dans la deuxième moitié du XIIIème siècle furent le siège de la paroisse sous le patronat des ordres chevaliers, Głubczyce celui des joannits, Krnov celui des teutoniques.

Après la mort du roi tchèque Przemysław Ottokar II en 1278, Głubczyce et Krnov font partie du duché d'Opawa. Depuis 1282 elles sont sous la domination des Przemyslid, en ligne indirecte, les descendants illégitimes du roi Ottokar. Déjà en 1365 Głubczyce devient le centre du duché autonome. A la suite du partage du duché d'Opawa en 1377 Krnov devient le même centre que Głubczyce. En 1482 la ligne des Przemyslid est morte et le duché de Głubczyce passe sous la domination de Pierre Haugwitz de Biskupice. Depuis 1493 Krnov était la propriété du chancelier tchèque Jean Schellenberg, et après, celle de son fils, Georges. En 1503 Pierre Haugwitz entre en possession du duché de Książno, près de Świdnica, appartenant au chancelier Jean Schellenberg, en lui cedant, en contre partie, celui de Głubczyce. Głubczyce et les parages font partie du duché de Krnov. En 1506 le duché de Krnov est séparé de la Moravie et adjoint à la Silésie. En 1523 Georges Schellenberg vend le duché au Georges Hohenzollern margrave d'Ansbach. Le développement économique et culturel de la région, si dynamique sous la domination des Hohenzollern, a été interrompu par la guerre de trente ans (1618-1648). Jean Georges Hohenzollern a été exilé par l'empereur Ferdinand II Habsburg. Le duché passe sous le règne du duc Charles

von Liechtenstein. En 1740 Frédéric II, profitant des ennuis de la monarchie des Habsburg, entre dans la Silésie à la tête d'une armée. Après la victoire, la Silésie presque entière, est devenue prussienne. Les villes jumelles Głubczyce et Krnov se sont retrouvées sur les deux côtés de la frontière. Głubczyce, bien qu'elle soit le siège du powiat prussien, n'a plus atteint le même rang que celui du Moyen Âge, soit du XVIème siècle. Pareillement comme Krnov, qui s'est retrouvé alors dans la Silésie dite autrichienne.

Au XIXème siècle les deux villes ont connu un développement rapide qui était lié à l'industrialisation. C'est surtout l'industrie des textiles qui s'est développée à Krnov. La fabrique d'orgues prospérait bien. Głubczyce était renommée pour la production des produits en laine et de la bière.

La dernière année de la première guerre mondiale (1918) a apporté des changements sur la carte d'Europe. Nous assistons à l'effondrement de l'Autriche et l'Hongrie et à la chute de la monarchie en Allemagne. La Tchécoslovaquie s'est créée.

En 1921 il y avait un plébiscite dans la Haute Silésie. Les Allemands ont décidément gagné dans le powiat de Głubczyce.

En 1938 Hitler a revendiqué les Sudètes de la Tchécoslovaquie, et avec le consentement de la France, Angleterre et Italie, les a adjoints à l'Allemagne.

En mars 1945 le front est passé par la région de Głubczyce. Le 24 mars les armées russes sont entrées à Głubczyce, et le 6 mai à Krnov. Après la guerre, à Krnov sont rentrés les Tchèques qui y habitaient avant 1938. Le territoire de Głubczyce a été aussi colonialisé par la population venant de la Pologne de l'est.

Les relations polono-tchèques sont devenues plus tendues. Les Tchèques revendiquaient Głubczyce. Des incidents à la frontière devenaient plus fréquents, on y a mis fin en 1958 quand on a signé le traité de la détermination de la frontière nationale.

Les tensions suivantes dans les relations bilatérales ont eu lieu en août 1968, quand les unités polonaises, dans le cadre de l'intervention des armées du Pacte de Varsovie, sont entrées en Tchécoslovaquie. Cette intervention a été mal reçue par la nation tchèque et polonaise. C'est n'est qu'après 1990 que les relations frontalières polono-tchèques se sont normalisées et les contacts bilatéraux ont commencé.

TOURISME

A GŁUBCZYCE valent la peine d'être visités: église paroissiale Naissance de la Vierge Marie du XIIIème siècle, complexe du couvent des franciscains, statues baroques à la Place du Marché (1738), remparts (II moitié du XIIIème siècle.). A Opawica nous pouvons admirer

l'église paroissiale sous l'invocation de la Sainte Trinité de la classe «O» (1701-1706).

Dans la microrégion de Krnov notre attention particulière méritent:

A KRNOV: église paroissiale Saint Martin (XVème siècle), église saint Esprit, église sur Cvilin, synagogue la rue Soukenickia (1871.), hôtel de ville avec la tour (1901-1903)

DANS LA MICRORÉGION DE KRNOV: palais à Linhartov, palais à Branticích, palais à Slezské Rudoltice, palais Dívčí Hrad, ruines du château Fulštejn.

AUTRES ATTRACTIONS TOURISTIQUES DE LA MICRORÉGION DE KRNOV: tour d'observation de Hans Kudlich, tour sur Ježník, chemin de fer à voie étroite, Osoblaha - Třemešná ve Slezsku

LOISIRS DANS LA RÉGION.

TERRAINS DE SPORT

GLUBCZYCE: halle de sport, stade municipal, complexe de terrains de sport et de jeux avec le revêtement en asphalte (3), terrain de sport herbeux, courts de tennis, salles de gym dans les écoles (8), station balnéaire (env. 500 m de la gare PKS).

COMMUNE DE GLUBCZYCE: terrains de sport dans les écoles (Bogdanowice, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Pietrowice, Zopowy), terrains de football des Equipes Populaires de Sport (Bogdanowice, Chomiąza, Debrzyce, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Nowa Wieś, Mokre, Opawice, Równe, Zawiszyce, Zopowy, Zubrzyce), salles de gym (Gołuszowice, Lisięcice, Bogdanowice, Klisino, Pietrowice), court de tennis (Głubczyce Sady), trajet pour vélos: Zubrzyce–Chróstno–Ciermiećice–Chomiąza–Pietrowice–Lenarcice–Opawica–Dobieszów–Gołuszowice–Gadzowice–Głubczyce–Tarnkowa–Sławoszów–Pomorzowiczki–Pomorzowice–Klisino.

KRNOV: patinoire artificielle, piscine couverte, station balnéaire, stade de football, stade d'athlétisme, centre de squash, quillier, mur d'ascension artificiel, fitness centre, spinning centre, stade in-line, stade de volley-ball, minigolf, aéroport de sport d'Aéroclub de Krnov.

MICRORÉGION DE KRNOV: stations balnéaires (Bohušov, Osoblaha, Úvalno), courts de tennis (Bohušov, Jindřichov, Lichnov, Osoblaha, Petrovice, Slezské Rudoltice, Třemešná), stades de volley-ball (Bohušov, Holčovice, Osoblaha, Rusín, Slezské Rudoltice), stades de football (Bohušov, Brantice, Býkov - Láryšov, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Janov, Jindřichov, Krasov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Úvalno, Zátor), salles de gym (Janov, Jindřichov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Úvalno), fitness

centres (Heřmanovice, Holčovice), téléskis (Holčovice, Hošťálkovy, Liptaň, Petrovice), location de vélos (Holčovice), quillier (Slezské Rudoltice), centre de sport (Vysoká), trajets de vélos: no 55 (Úvalno - Krnów - Město Albrechtice - Holčovice - Heřmanovice - Rejvíz - Jeseník) et les trajets pour des cyclistes entraînés Krnov - Cvilín.

TERRAINS DE LOISIR

COMMUNE DE GŁUBCZYCE: Pietrowice - camping de la Ière catégorie

MICRORÉGION DE KRNOV: Osoblaha – centre de loisirs avec la piscine, Holčovice Spálené – téléskis près du pensionnat Zamo, Holčovice Spálené – centre de loisirs Zdravý vzduch (L'air frais), Holčovice - pensionnat Lesní zátíší (Le calme de la forêt), Bohušov – centre de loisir avec la piscine naturelle.

ECONOMIE

L'agriculture reste une activité dominante dans la commune de Głubczyce. Sur le territoire de la commune il y a des sols d'une bonne qualité. En grande partie ce sont des terres très bonnes ou bonnes (surtout pour la culture du froment ou betteraves). Dans la structure d'emblavure on compte parmi les principales cultures: céréales et plantes potagères.

Dans la microrégion de Krnov des agriculteurs cultivent du froment, orge, betteraves sucrières, et pommes de terre. Les terrains typiquement agricoles dans la microrégion sont ceux qui se trouvent dans les environs d'Osoblaha. Les terres noires dominent.

L'industrie agro-alimentaire est le secteur dominant dans la commune de Głubczyce. Le secteur du logement se développe aussi, il en est de même pour l'industrie des métaux, pharmaceutique et cosmétologique. La ville voit son avenir dans l'évolution continue de la transformation agro-alimentaire et des services dans le secteur agricole.

L'industrie des machines et du bois sont les secteurs les plus importants dans la microrégion de Krnov, de même que la construction. Traditionnellement se développe aussi la production des orgues.

La proximité de la frontière tchèque et les passages de frontière incitent à intensifier l'activité économique dans la zone frontalière, et sur la route de transit (route nationale No 38). La commune de Głubczyce possède un terrain à investir, localisé dans cette zone. La région de Głubczyce-Krnov a pour objectif de créer les conditions favorables aux nouveaux investisseurs et de promouvoir le développement des PME, dans le cadre de la coopération entre le secteur privé et public. L'évolution de la coopération internationale et du commerce frontalier est non moins importante.

Die Veröffentlichung "Region Głubczyce-Krnov. Geschichte. Wirtschaft. Touristik" ist ein Ergebnis der Zusammenarbeit der Städte Głubczyce und Krnov mit finanzieller Unterstützung des Programms PHARE CBC.

DIE REGION GŁUBCZYCE-KRNOV

Die Region Głubczyce-Krnov umfasst die Gemeinde Głubczyce (Polen) und die Mikroregion Krnov (Tschechien).

Die Gemeinde Głubczyce liegt im südwestlichen Teil Polens. Die Gemeindegrenze ist westlich auf 43 km Länge gleichzeitig Polens Grenze zur Tschechischen Republik. Administrativ gehört die Gemeinde zur Woiwodschaft Opole und zum Landkreis Głubczyce.

Die Mikroregion Krnov befindet sich im nordöstlichen Teil der Tschechischen Republik. Ihre Grenze ist nördlich auf 86 km Länge gleichzeitig Tschechiens Grenze zu Polen. Administrativ gehört sie zur mährisch-schlesischen Region mit dem Zentrum in Opava.

Die Gemeinde Głubczyce umfasst die Stadt Głubczyce und 45 Amtsdörfer. Mit einer Fläche von ca. 295 km² nimmt die Gemeinde Głubczyce 3,1 Prozent des Woiwodschaftsgebiets ein. Es ist die größte Gemeinde der Woiwodschaft Opole. Die Mikroregion Krnov umfasst 25 Ortschaften (67 Katasterbezirke).

Geografisch liegt die Gemeinde Głubczyce innerhalb von zwei Entitäten: Der südwestliche Teil ist im niederen Oppagebirge eingebettet, das zum Vorgebirge der Ostsudeten gehört, und die Gebiete im Nordwesten und Westen liegen im Głubczyce-Plateau, einem Teil der Schlesischen Tiefebene.

Das Territorium der Mikroregion Krnov gehört überwiegend zu den Ostsudeten (Makroregion Tschechisches Hochland). Nur die äußerst nördlichen und westlichen Teile (Osoblaha, Krnov und Úvalně) gehören zum Schlesischen Tiefland (Makroregion Mittelpolnisches Tiefland). Der Norden der Mikroregion liegt im Jindřichov-Vorland, einem Teil der Hochebene Zlate Hory. Ein kleiner Gebietsteil um Heřmanovice gehört zum Massiv Gruby Jeseník.

Durch die Gemeinde Głubczyce verlaufen:

- die regional relevante Landstraße Nr. 38 von Kędzierzyn-Koźle über Głubczyce bis zur polnischen Staatsgrenze,
- zwei Woiwodschaftsstraßen: Nr. 416 (Krapkowice/Głogówek/Głubczyce/Kietrz/Racibórz) und Nr. 417 (Laskowice/Klisino/Szonów/Szczyty/Lisiecice).

Etwa 20 km vom Stadtzentrum entfernt verläuft die Landstraße Nr. 45 (Pszczyna/Racibórz/Opole), eine Hauptstrecke für beschleunigten Verkehr. Von Verkehrsknoten der Autobahn A4 ist die Stadt ca. 38 km entfernt.

In der Mikroregion Krnov gibt es:

- zwei Verkehrswege mit überregionaler Bedeutung: Nr I/45 (Bruntál/Krnov/Šternberk), ein Zubringer der Autobahn Richtung Prag über die Schnellstraße Olomouc-Brno, und die Landstraße Nr. 57 (Krnov/Úvalně/Opava),
- vier Verkehrswege mit regionaler Bedeutung: Nr II/458 (Krnov/Město Albrechtice), vom Grenzübergang Vysoká über Bartultovice und Trzebina nach Prudnik, Nr. II/457 (Petrovice/Jindřichov/Osoblaha), Nr. II/453 (Holčovice/Město Albrechtice) und Nr. II/459 (Krnov/Lichnov).

Durch die Gemeinde Głubczyce verläuft die nichtelektrifizierte Einbahnlinie Raclawice Śląskie/Głubczyce/Racibórz – zurzeit außer Betrieb.

Die Eisenbahntransporte in der Mikroregion Krnov sind von lokaler Relevanz. Es gibt dort die Bahnlinien Nr. 290 (Krnov/Město Albrechtice/Głuchołazy) und Nr. 310 (Olomouc/Bruntál/Krnov). Es sind nichtelektrifizierte Einbahnlinien.

In der Region Głubczyce-Krnov gibt es:

- zwei Personen- und Güter-Straßengrenzübergänge zu Tschechien:
  - ◆ Vysoká/Bartultovice/Trzebina/Prudnik (Güter-Vollübergang, Warenverkehr ohne Tonnagelimit),
  - ◆ Pietrowice/Krnov (Warenverkehr mit zulässiger Ladefähigkeit von bis zu 3,5 t unter Ausschluss gefährlicher Ladungen),
- einen Personen-Straßenübergang:
  - ◆ Pomorzowiczki/Osoblaha (Personenverkehr),
- drei Kleinverkehrs-Grenzübergänge: Lenarcice/Linhartovy, Chomiąza/Chomyz und Úvalně/Branice (Fuß- und Radverkehr, Öffnungszeiten: 6.00 bis 22.00 Uhr).

STÄDTEVORSTELLUNG

GLUBCZYCE

Die Stadt liegt am historischen Handelsweg Opole/Olomouc/Brno an der Schwelle zur Mährischen Pforte an der Zinna (pl. Psina), einem linken Zufluss der Oder. Stadtfläche: ca. 13 km² (4,4% des Gemeindegebiets). Einwohnerzahl: 13.854 (31.12.2003). Bevölkerungsdichte: 1.066 Personen/km².

KRNOV

Krnov liegt im Krnov-Tal im nordöstlichen Teil der Hochebene Niski Jeseník, die unweit der Stadt in das schlesische Tiefland übergeht. Das Stadtzentrum liegt 316 Meter ü.d.M. Höchste Anhöhen in der Stadt sind: Cvilínský kopec (436 m ü.d.M.) und Bezručův vrch (389 m ü.d.M.). Stadtfläche: 44,3 km². Einwohnerzahl: 25.641 (30.04.2004). Bevölkerungsdichte: 578 Personen/km²

Bevor die Städte Głubczyce (tsch. Hlubčice, dt. Leobschütz) und Krnov (auch Karniov genannt, tsch. Krnov, dt. Jägerndorf) entstanden, wurden ihre Gegenden ab dem 6. Jh. von slawischer Bevölkerung bewohnt. Das Gebiet wurde im 9. Jh. Teil des Großmährischen Reiches und kam danach an Böhmen. Im Jahr 990 fiel der polnische Fürst Mieszko I. in Schlesien ein und nahm es den Tschechen fort. 1038 nutzte der böhmische Fürst Bretislav den Zerfall des frühpiastischen Staates aus und gliederte Schlesien an Böhmen an, worauf Kasimir der Erneuerer es abermals von Böhmen losriss. Głubczyce und Krnov blieben jedoch außerhalb Polens.

Womöglich schon gegen Ende des 12. Jh. setzte in dem Gebiet eine deutsche Besiedlung ein. Głubczyce, erstmals erwähnt im Jahr 1224, wurde vor 1253 zur Stadt und zu einem höherrangigen Rechtstribunal. Die Anlegung Krnovs erfolge vermutlich zwischen 1240 und 1253. Beide Städte waren in der 2. Hälfte des 13. Jh. Pfarrsitze unter der Schirmherrschaft von Ritterorden: Głubczyce unter Johannitern, Krnov unter Deutschrittern.

Nach dem Tod des böhmischen Königs Premisl Ottokar II. im Jahr 1278 kamen Głubczyce und Krnov an das Fürstentum Opava. Ab 1282 waren sie unter der Herrschaft einer Seitenlinie der Premisliden, unehelicher Nachkommen von König Ottokar. Bereits 1365 wurde Głubczyce zum Zentrum eines eigenständigen Fürstentums. Ein solches wurde durch Teilung des Fürstentums Opava im Jahr 1377 auch Krnov. 1482 starb die Głubczyce-Linie der Premisliden aus und das Fürstentum Głubczyce gelangte in die Hände von Peter Haugwitz aus Biskupice. Krnov war ab 1493 im Besitz des böhmischen Kanzlers Johannes Schellenberg und danach seines Sohnes Georg. Peter Haugwitz vertauschte das Fürstentum Głubczyce 1503 mit Kanzler Johannes Schellenberg gegen Książno im Lande Świdnice. Głubczyce samt Umgebung wurde nun Teil des Fürstentums Krnov. Dieses wurde 1506 von Mähren losgelöst und an Schlesien angegliedert. 1523 verkaufte Georg Schellenberg das Fürstentum an Georg Hohenzollern, den Markgraf von Ansbach. Die unter den Hohenzollern erfolgreiche wirtschaftliche und kulturelle Entwicklung brach der Dreißigjährige Krieg (1618-1648) ab. Johannes Georg Hohenzollern wurde von Kaiser Ferdinand II. Habsburg verbannt. Das Fürstentum übernahm nun Fürst Karl von Liechtenstein. 1740 nutzte der Preußenkönig Friedrich II. die Schwierigkeiten der Habsburger Monarchie und rückte an der Spitze seiner Truppen in Schlesien ein. Nach dem für ihn siegreichen Krieg wurde beinahe das gesamte Schlesien preußisch. Die Schwesternstädte Głubczyce und Krnov fanden sich auf zwei Seiten des Grenzschlagbaumes wieder. Głubczyce, obwohl nunmehr preußischer Kreissitz, erlangte nie mehr den Rang, den es im Mittelalter oder auch im 16. Jh. inne hatte. Ebenso Krnov, das sich jetzt im so genannten

österreichischen Schlesien wiederfand.

Das 19. Jh. brachte beiden Städten einen raschen Aufschwung in Verbindung mit der Industrialisierung. In Krnov entwickelte sich vor allem das Textilgewerbe. Gut prosperierte auch die Orgelfabrik. Głubczyce war berühmt für Wollwaren und Bier.

Das letzte Jahr des Ersten Weltkriegs (1918) veränderte die Landkarte Europas. Österreich-Ungarn zerfiel, ebenso die Monarchie in Deutschland. Die Tschechoslowakei kam ins Dasein.

1921 fand das oberschlesische Plebiszit statt. Im Kreis Głubczyce gewannen mit Abstand die Deutschen.

1938 forderte Hitler von der Tschechoslowakei die Sudeten und schloss diese mit Zustimmung Frankreichs, Großbritanniens und Italiens an.

Im März 1945 rollte die Ostfront über das Land Głubczyce. Am 24. März zogen sowjetische Truppen in Głubczyce und am 6. Mai in Krnov ein. Nach Krnov kehrten nach dem Krieg Tschechen zurück, die hier vor 1938 lebten. Im Land Głubczyce trafen Siedler aus dem früheren Ostpolen ein.

Die polnisch-tschechischen Beziehungen spitzten sich zu. Die Tschechen wollten u.a. Głubczyce an ihr Land anschließen. Es mehrten sich Grenzwiszenfälle, die erst 1958 mit einem bilateralen Grenzvertrag zum Erlöschen kamen.

Weitere Spannungen folgten im August 1968, als polnische Einheiten im Rahmen des Warschauer Paktes in die Tschechoslowakei einmarschierten. Die Intervention stieß auf Ablehnung sowohl bei den Tschechoslowaken wie in Polen. Erst nach 1990 normalisierten sich die Grenzverhältnisse und es begannen gegenseitige Kontakte.

TOURISTIK

Zu den Sehenswürdigkeiten von GŁUBCZYCE gehören die gotische Pfarrkirche zur Geburt der Heiligen Jungfrau Maria aus dem 13. Jh., das franziskanische Klosterensemble, Barockfiugren am Marktplatz (1738) und die Wehrmauer (2. Hälfte des 13. Jh.). Sehenswert ist auch die Dreifaltigkeitskirche 1. Denkmalklasse in Opawica (1701-1706).

IN DER MIKROREGION KRNOV sind insbesondere bemerkenswert:

IN KRNOV: Pfarrkirche St. Martin (15. Jh.), Heiliggeistkirche, Kirche auf dem Cvilin, Synagoge an der ul. Soukenicka (1871), Rathaus mit Turm (1901-1903)

in der Mikroregion: Palast zu Linhartove, Palast zu Brantice, Palast zu Slezske Rudoltice, Palast Dívčí Hrad, Schlossruine Fulštejn

SONSTIGE TOURISTISCHE ATTRAKTIONEN DER MIKROREGION KRNOV: Aussichtsturm von Hans Kudlich, Aussichtsturm auf dem Ježník, Schmalspurbahn Osoblaha - Třemešná ve Slezsku

SPORTANLAGEN

GLUBCZYCE: Sporthalle, Stadtstadion, asphaltierter Sportplatzkomplex für Kleinspiele (3), Grassportplatz, Sandtennisplätze, schulische Turnhallen (8), Schwimmbad (ca. 500 m vom Busbahnhof)

Gemeinde Głubczyce: Schulsportplätze (Bogdanowice, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Pietrowice, Zopowy), Fußballplätze der Volkssportvereine (Bogdanowice, Chomiąza, Debrzyce, Gołuszowice, Grobniki, Klisino, Lisięcice, Nowa Wieś, Mokre, Opawica, Równe, Zawiszyce, Zopowy, Zubrzyce), Turnhallen (Gołuszowice, Lisięcice, Bogdanowice, Klisino, Pietrowice), Tennisplatz (Głubczyce Sady), Radroute: Zubrzyce, Chróstno, Ciermięcice, Chomiąza, Pietrowice, Lenarcice, Opawica, Dobieszów, Gołuszowice, Gadzowice, Głubczyce, Tarnkowa, Sławoszów, Pomorzowiczki, Pomorzowice und Klisino.

KRNOV: Halleneisbahn, Hallenbad, Schwimmbad, Freibad, Fußballstadion, Leichtathletikstadion, Squash-Center, Kegelbahn, Seilzentrum, künstliche Kletterwand, Fitness-Center, Spinning-Center, Inlineplatz, Beachvolleyballplatz, Minigolf, Sportflugplatz des Flugsportvereins Krnov Mikroregion Krnov: Freibäder (Bohušov, Osoblaha, Úvalně), Tennisplätze (Bohušov, Jindřichov, Lichnov, Osoblaha, Petrovice, Slezské Rudoltice, Třemešná), Beachvolleyballplätze (Bohušov, Holčovice, Osoblaha, Rusín, Slezské Rudoltice), Fußballplätze (Bohušov, Brantice, Býkov - Lányšov, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Janov, Jindřichov, Krasov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Úvalně, Zátor), Turnhallen (Janov, Jindřichov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Úvalně), Fitness-Center (Heřmanovice, Holčovice), Skilifte (Holčovice, Hošťálkovy, Liptaň, Petrovice), Fahrradverleih (Holčovice), Kegelbahn (Slezské Rudoltice), Sportzentrum (Vysoká), Radrouten Nr. 55 (Úvalně - Krnov - Město Albrechtice - Holčovice - Heřmanovice - Rejvíz - Jeseník), fitnessradwege Krnov - Cvilín

ERHOLUNGSANLAGEN

GEMEINDE GLUBCZYCE: Pietrowice – Camping-Platz der Klasse 1

MIKROREGION KRNOV: Osoblaha: Erholungszentrum mit Freibad; Holčovice Spálené: Skilift am Pensionshaus Zamo; Holčovice Spálené: Erholungszentrum Zdravý vzduch (Frische Luft), Holčovice: Pensionshaus Lesní zátiší (Waldstille), Bohušov: Erholungszentrum mit Naturbad.

Der dominierende Wirtschaftszweig der Gemeinde Głubczyce ist die Landwirtschaft. Für das Gebiet sind hohe Bodenklassen bezeichnend. Es überwiegen sehr gute und gute Böden, hauptsächlich Weizen- und Rübenböden. In der Anbaustruktur überwiegen Getreidepflanzen und Hackfrüchte.

In der Mikroregion Krnov bauen die Landwirte vor allem Weizen, Gerste, Zuckerrüben und Kartoffeln an. Der intensivste Ackerbau findet im Osten der Mikroregion in der Umgebung von Osoblaha statt. Unter den Böden überwiegen Schwarzerden.

Die vorherrschende Industriebranche der Gemeinde Głubczyce ist die Lebensmittelverarbeitung. In der Stadt entwickeln sich auch Wohnungsbau, Metallindustrie sowie Pharma- und Kosmetikindustrie. Ihre Zukunft verbindet die Stadt mit einer weiteren Entwicklung der Lebensmittelindustrie und landwirtschaftsbezogener Dienstleistungen.

In der Mikroregion Krnov entwickeln sich vor allem die Maschinen- und die Holzindustrie. Ein wichtiger Industriebereich ist das Bauwesen. Traditionell entwickelt sich auch die Herstellung von Musikorgeln.

Die Nähe der Grenze zu Tschechien und die in der Region vorhandenen Grenzübergänge schaffen die Möglichkeit einer wirtschaftlichen Aktivierung in der unmittelbaren Umgebung der Grenzübergänge sowie rund um den Transitweg Landstraße Nr. 38. In dieser Zone bietet die Gemeinde Głubczyce ein Investitionsgelände zum Kauf an.

Das entwicklungspolitische Ziel der Region Głubczyce-Krnov ist es, Voraussetzungen zur Anziehung neuer Investitionen zu schaffen sowie kleine und mittelständische Unternehmen im Rahmen der Zusammenarbeit zwischen dem privaten und dem öffentlichen Sektor zu fördern. Nicht minder wichtig ist die Entwicklung internationaler Kooperationen und des grenzüberschreitenden Handels.